

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Ab Alexandro VII. Ad Clementem X.

Luxemburgi, MDCCXLII.

XXXVIII. Confirmatio, & extensio Decretorum Alexandri Septimi, &
Cardinalium negotiis Propagandæ Fidei præpositorum de nonnullis
abusibus Ecclesiasticorum in Insulis Orientalibus degentium tollendis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74833)

XXXVII. Concesso Indulgentiæ plenariæ Christi fidelibus Italiæ, & Insularum adjacentium, divinam opem implorantibus pro liberatione Civitatis Candix, & Regni Cretæ ab oppressione Turcarum.

Edita An. D.
1669.

CLEMENS PAPA IX.

Ad futuram rei memoriam.

Proœmium.

Quod jam pluries indictis publicè precibus, à Domino exercituum humili, devotoque cordis affectu poposcimus, ut Civitatem Candix Regni Cretæ Metropolim diutina, vehementique impiorum Christiani nominis hostium Turcarum obsidione pressam liberare dignaretur; id nunc præcipuè cum iidem Turcæ Christiani exercitus adventum antevertere satagentes, civitatem prædictam efferaciori quam unquam rabie expugnare moliantur, ferventiori spiritus ardore, majorique animi contentione faciendum censemus: ut clementissimus Dominus Noster, in cuius manu est libertate in multis, & in paucis, Turcas prædictos in multitudine contumaci, & superbia nil nisi cædes, & excidia spirantes conterat, & disperdat potentia virtutis suæ, ac fortissimis Christi pugilibus gloriosa pro ejus honore, Sanctæque ejus Ecclesiæ defensione certamina alacriter subeuntibus robur, & fortitudinem, quæ de cælo est, multiplicet, nostrosque labores, & curas, ac spem, quam in ejus ineffabili bonitate collocavimus, læta tandem victoria solari dignetur.

Indulgentias concedit.

§. 1. Nuperrimè siquidem omnibus utriusque sexus Christi fidelibus, qui aliquam ex Ecclesiis, seu Basilicis Sancti Joannis in Laterano, ac Principis Apostolorum, & S. Mariæ Majoris de Urbe, in quarum prima, feria 6. ac Sabatho currentis hebdomadæ, & Dominica immediatè sequenti; in reliquis verò duabus, similiter feriis sextis, & Sabbatis proximè subsequenti hebdomadarum, ac Dominicis pariter immediatè sequentibus respectivè Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, quemadmodum in Orationibus quadraginta horarum fieri consuevit, publicæ venerationi exponi mandavimus, devotè visitaverint, ac aliquo ex dictis Sabbatis jejunaverint, & verè pœnitentes, ac confessi, idem Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum Dominica subsequenti Sabbatum hujusmodi sumperint, ibique ante Sanctissimum Sacramentum prædictum publicæ venerationi, ut præfertur, expositum per aliquod temporis spatium, prout unicuique suggeret devotio, pias ad Deum preces effuderint, ut copias christianas suo divino auxilio ad defensionem, & totalem liberationem civitatis Candix, & Regni Cretæ prædictorum ab oppressione Turcarum fovere, & protegere dignetur, plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concessimus.

Eisdem per totam Italianam largitur.

§. 2. Nunc autem divinam opem similibus pietatis operibus in universa quoque Italia, & Insulis adjacentibus implorari cupientes; Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, aliisque Ecclesiarum Prælatibus, & Ordinariis Civitatum, & Diocesium, Oppidorum, Terrarum, & locorum universæ Italiæ, & Insularum adjacentium hujusmodi, seu eorum Vicariis in spiritualibus generalibus præsentium serie committimus, & mandamus, ut statim atque ipsarum præsentium litterarum transumpta, seu exempla, etiam impressa, ad eos pervenerint, in aliquibus suarum respectivè Civitatum, & Diocesium, Oppidorum, Terrarum, & locorum Ecclesiis per eos designandis memoratum Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum feriis sextis, ac Sabbatis, & Dominicis trium continuarum hebdomadarum publicæ pariter fidelium venerationi exponi cu-

rent. Nos enim de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus utriusque sexus Christi fidelibus, qui aliquam ex Ecclesiis hujusmodi eo tempore, quo idem Sanctissimum Sacramentum publicæ venerationi ibidem sic expositum fuerit, devotè visitaverint, ac aliquo ex iisdem Sabbatis pariter jejunaverint, & verè pœnitentes, ac confessi, die dominica immediatè sequenti Sabbatum hujusmodi sacra Communione refecti fuerint, ac in eisdem Ecclesiis ante prædictum Sanctissimum Sacramentum per aliquod temporis spatium prout unicuique suggeret devotio, pias ad Deum preces effundendo divinam opem pariformiter invocaverint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem similiter concedimus, & elargimur, Regularibus verò utriusque sexus in clausura viventibus, qui pariter uno ex dictis Sabbatis jejunaverint, eorumque respectivè Ecclesias in aliquo ex memoratis diebus visitaverint, ac verè pœnitentes, & confessi, sacraque Communione in aliqua ex Dominicis hujusmodi refecti, Deum ut supra oraverint, ut eandem plenariam Indulgentiam, & peccatorum remissionem consequantur, indulgemus.

§. 3. Volumus autem, ut earumdem præsentium litterarum transumptis seu exemplis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra, adhibeatur quæ præsentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die 17. Julii 1669. Pontificatus Nostri Anno tertio.

Transumptis fidem adhiberi jubet.

Dat. P. An. 3. die 17. Julii.

Anno à Nativitate D. N. Jesu Christi 1669. Indictione septima, die verò 10. Mensis Julii, Pontificatus autem Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Clementis divina Providentia Papa IX. anno tertio, supradictæ litteræ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valvas Basilicæ Lateranensis, Principis Apostolorum, & S. Mariæ Majoris de Urbe, & in acie Campi Floræ, ac aliis locis solitis, & consuetis Urbis per me Hilarium Cantellum Sanctissimi. D. N. Papa Curs. Alexander Albricius Curs. Mag.

Confirmatio, & extensio Decretorum Alexandri Septimi, & Cardinalium negotiis Propagandæ Fidei præpositorum de nonnullis abusibus Ecclesiasticorum in Insulis Orientalibus degentium tollendis.

XXXVIII.

CLEMENS PAPA IX.

Ad futuram rei memoriam.

Edita An. D. 1669.

IN excelsa Sedis Apostolicæ specula meritis licet imparibus per ineffabilem Divinæ Sapientiæ, atque bonitatis, abundantiam constituti, vigilantia nostræ oculos per universas Christiani Orbis partes jugiter circumferimus, & sollicitis studiis providere satagimus, ut divinus cultus ubique floreat, populorum devotio excitetur, & foveatur, ac omnium Christi fidelium præsertim in remotissimis partibus degentium quieti, & animarum salutari opportunè consulatur. Hoc consilio ea, quæ pro salubri illorum directione à Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris, eorumque jussu piè, prudenterque decreta, atque constituta fuisse comperimus, ut firmius subsistant, & serventur exactius Apostolici munimnis nostri patrocinio corroboramus, ac opportunè extendimus, sicut ad Omnipotentis Dei gloriam, Ecclesiæ honorem, spiritualemque eorumdem Christi fidelium ædificationem, & consolatio-

Exordium

nem

Decreta Alex-
andri VII.
referuntur.

nem salubriter expedire in Domino arbitramur.

§. I. Dudum si quidem emanarunt à felic. rec. Alexandro Papa VII. prædecessore nostro litteræ in simili forma Brevis tenoris, qui sequitur, videlicet, Alexander Papa VII. Ad futuram rei memoriam. Sacrosancti Apostolatus officii, quo Divina disponente clementia Catholica Ecclesiæ munimini, meritis licet imparibus, præsidemus, sollicitudo nos monet, ut noxia quæcumque è Dominico Grege, quantum nobis ex alto conceditur, remove studeamus. Cum itaque ad aures nostras devenerint querimonie Christi fidelium Goæ, atque in adjacentibus Insulis degentium de nonnullis abusibus Ecclesiasticorum, eorum præcipue penes ipsorum Christi fidelium spirituale regimen, ac cura resideret. Nos prædictis abusibus, quatenus irrepserint, quanticumque occurrerint, aut saltem præcaveri, ne illi in posterum contingant, volentes, de nonnullorum Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium ex Congregatione negotio propagandæ Fidei præposita, quibus querimonias hujusmodi discutendas remisimus, consilio, Apostolica auctoritate tenore præsentium statuimus, præcipimus, & mandamus, sedulo, inviolabiliter, & exactè servari ab omnibus, & singulis, ad quos spectat, & in posterum spectabit Decreta infra scripta videlicet.

Primò. Caveant Parochi, aut Ecclesiastici quicumque sive Sæculares, sive Regulares, ne in posterum ullo pacto cogant pauperes ad operas, seu laborem impendendum pro suis Ecclesiis non persoluta iusta mercede, nisi id sponte, & ex pietate præstare voluerint, multoque minus audeant eos multare, qui renuerint.

Secundò. Cum iis, qui sacro, aut Catechesi doctrinæ Christianæ non interfuerint (si mos sit eos, ut supponitur, aliqua pœna multare) ea moderatione se gerant, ut non nisi verè contumacibus, & contemnentibus, eaque modica, nec crebro erogetur.

Tertiò. Instruant populum omni qua decet lenitate, abstinentes omnino à ferula, & à verbis indecentibus, maxime si cum mulieribus, Viris nobilibus, seu etate provectis agatur.

Quartò. Ad Seminarium (nisi ejus Institutio, seu fundatio obstet) locus etiam iis, qui ex nobili sunt genere & congrua (ni pauperes sint) persolverint alimenta, concedatur, ne à rectæ educationis beneficio profus excludantur, habita tamen prudenti distinctione à reliquis, ut quieti consulari.

Quintò. Ad scientias addiscendas, & Scholas quilibet admittatur nullo habito nobilitatis, seu generis discrimine nisi ex propria aliqua culpa quis indignus censetur.

Sextò. Neophyros Deo sub Religionis jugo servire volentes sine rationabili causa Regulares non respuant, sed pari charitate omnes qui Spiritu Dei aguntur, & ad perfectionem anhelant, amplectantur.

Septimò. Presbyteri sæculares doctrina & moribus idonei à Beneficiis curatis, & à quolibet alio Ecclesiastico munere, sive prædicationis, sive administrandi Sacramenta Pœnitentiæ minime arceantur, attentata præsertim indigentia tot animarum millium, quibus longè impares sunt pauci Regulares illuc ex Europa adventantes.

Octavò. Caveant itidem Parochi Sæculares, & Regulares ullo modo sese ingerere in rebus spectantibus ad politiam Sæcularem, nec ullam ad officia publica proponant, quamvis aptior cæteris videatur, nec unquam intersint Comitibus, aut Conventibus ubi de rebus publicis agitur.

Nonò. Ut majori cum gaudio Verbum Dei suscipiatur, altiusque radices agat, & fructum afferat, concionentur omnino Regulares pluries in anno idioma vernaculo, & patrio populorum,

utque id ipsum facilius, & frequentius præstetur, curet omnino Vicarius Capitularis, aut Superior qui fuerit, ut etiam Clerus Sæcularis ejus Regionis in Verbi Dei prædicatione exerceatur.

Decimò. Deputet Vicarius plures ex Sacerdotibus sæcularibus indigenis, quos idoneos repererit ad Confessiones excipiendas, quò facilius & libentius fideles Sacramentum Pœnitentiæ valeant frequentare, nec cogantur solis regularibus, aut exteris sese subjicere.

Undecimò. Ut autem radicibus evellatur abusus, qui in prædictis Regionibus, ut præfatur, irrepserit, excipiendi Confessiones per interpretem, aut lecto pœnitenti Catalogo peccatorum ut nutibus innuat, si quæ fuerint ab eo commissa, districtè præcipitur Vicariis Capitularibus (gravius etiam onerando conscientiam ipsorum Regularium, & quorumcumque ad quos pertinet) ut in posterum id nullo modo permittant, sed ab iis tantum audiantur Confessiones, qui illius idiomatis sensum sufficienter percipiunt, & ad ipsorum numerum pro rei exigentia augendum, promoveantur omnino Sacerdotes Sæculares ejus Regionis ad Confessiones Fidelium patrio idioma excipiendas.

Duodecimò. Cumque audiatur maximum Catholicorum numerum contra præceptum Domini, qui voluit debiles, & claudos admitti, sub prætextu ignobilitatis, & rudioris ingenii rejici à Sacra Synaxi, id eadem Sacra Congregatio omnino vetat, ac prohibet, nisi profus ejus mysterii sint incapaces.

Decimotertio. Egrotis morti proximis quicumque sint conditionis, quamvis in sordido, ac vili degant loco, aut tugurio, Sacrum Eucharistiæ Viaticum deferatur, cum apud Deum nulla sit acceptio personarum, ac pro nostra salute non stabulum, nec Crucis ignominiam exhorruerit.

Decimoquarto. Ne ob instructionis defectum, qui sacro Baptismate initiatur immaculatam Christi legem prophanis, ac gentilitiis institutis ex ignorantia sædent, ac idololatriam cum orthodoxa fide confundant, ut sæpe inibi evenire enunciatur est: caveant ii qui iisdem instrumentis incumbunt, ne in posterum ullus ad Baptisma admittatur, qui veterem hominem, ac Gentilitios mores profus exutus, Christum plene non induerit, & in fide sit sufficienter instructus.

Decimoquinto. Quoniam verò (ut veritas ipsa docet) nemo potest venire ad Christum, nisi Pater cœlestis eum traxerit, monentur Ecclesiastici tum Sæculares, tum Regulares, cæterique qui Ethnicorum conversionibus dant aperam, ut illos non vexationibus, pollicitationibus, aut vi, sed Verbi Dei prædicatione, & bonorum operum exemplo ad Baptisma inducant, perscrutantes præcipue diligenter, quo sine, & spiritu ducantur qui baptisari postulant.

Decimosexto. Nihil profus, ne quidem sub prætextu pietatis Parochi, tam Sæculares, quam Regulares à suis Parochianis quæstuent, etsi quid pro Festorum celebratione spontè ab iis tribuatur, integrè in eam causam insumant, & quidquid superest, pauperibus ejusdem Parochiæ dispendetur, itaut quamvis minima aviditatis suspicio à Viris Ecclesiasticis absit.

Decimosextimo. Pro temporali regimine Confraternitatum existentium in Ecclesiis Regularium deputentur in posterum Officiales sæculares, qui reddituum administrationi incumbant, nullatenus Regularibus ea in re sese ingerentibus.

Decimoctavo. Cum Goæ, & in adjacentibus Insulis vetitum sit Ethnicis ritus Gentilitios publice exercere, districtè prohibetur Ecclesiasticis, ne eisdem permittant, & maxime (quod nefas est) turpis lucri gratia cadavera Ethnicorum inde asportari, ut juxta prophanum eorundem ritum comburantur.

Decimononò. Cadavera pauperum fidelium gratis omninò posthac à Parochis sepulturæ tradantur, nec ad extorquendam, aut emendicandam à vicinis, vel affinis elemosynam publicè exponantur.

Vigesimò. Distictè prohibetur, ne Ethnicis ullo pacto permittatur in Ecclesiis sacrificare, seridò Vicariis Capitularibus, injungendo, ut in contravenientes, & maximè ob lucrum, graviter animadvertant, curentque in posterum ne Ecclesiis præficiantur Neophyti parum instructi.

Vigesimoprìmo. Similiter Regularium Superiores sedulo curent, ut Parochi extra Conventus in prædictis Regionibus commorantes Regularis Observantiæ specimen cunctis ubique præbeant, eosque idcirco ad claustra, & regularem disciplinam aliquando revocent, ne Regulari Instituto paulatim exolescente, dum aliis incumbant, se ipsos amittunt, ac demùm in destructionem potiùs quàm ædificationem Populorum missi videantur.

Decernentes ita in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Non obstantibus Apostolicis, ac in Universalibus, Provincialibusque, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac quatenus opus sit, Ecclesiarum, Monasteriorum, Collegiorum, Conventuum, Ordinum, Congregationum, Societatum, Institutorum quorumcumque, & aliis quibusvis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum, quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis illorum tenores præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permanens, ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Volumus autem, ut earumdem præsentium transumptis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud ubique adhibeatur, quæ præsentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die 18. Jan. 1658. Pontificatus nostri Anno tertio.

Decreta Sac. Congr. g. de Propag. Fide.

§. 2. Et subinde Congregatio tunc existentium S. Romanæ Ecclesiæ Cardinalium negotiis Propagandæ Fidei præposita nonnulla Decreta die 22. Julii 1658. edidit tenoris sequentis videlicet: Ad meliùs & faciliùs occurrendum necessitatibus spiritualibus Christi fidelium in Indiis Orientalibus degentium Sacra Congregatio de propaganda fide decrevit. Primò, ut Parochi non naturales illarum partium, sive Regulares, sive Sæculares sint, teneantur omninò habere apud se Capellanum natalibus, & origine Indum pro Confessionibus audiendis, & diebus festis hortationibus ad Populum lingua vernacula habendis, ne tali auxilio destituti in ea, qua initiati sunt, Orthodoxa fide langueant, ac paulatim deficient, iisque pro sustentatione, & labore, ubi populus ipse id sponte non præstiterit congruum suppeditent stipendium. Secundò, Præcepit iisdem Parochis, cæterisque quarumcumque Ecclesiarum Superioribus, ut nedum Sacerdotes indigenas in eorum Ecclesiis celebrare volentes non arceant, verùm etiam perurbaniter accipiant, quo frequentius illuc redeant ad Omnipotentem Deo immolandum, sentiantque Christianam charitatem omnes æquis

officiis amplexari. Terriò. Ut verò fides adhuc in iis Regionibus pubescens literarum alimento coalescat, & pueri reddantur idonei ad res Ecclesiasticas percipiendas iisdem Parochis, & maximè Pagorum & Villarum injungit, ut eos vel per se, vel per Cappellanos naturales, si tales ipsi non sunt, ultra fidei Christianæ rudimenta Grammatices etiam Institutionem, cæterasque artes liberales quoad fieri potest, edoceant. Quartò. Decrevit, quoniam, ut auditum est, in Processionibus solemnibus etiam Sancti Corporis Christi ex Gentilium moribus ritus aliqui, sive actus irrepererunt, qui licet honoris, & majoris cursus gratia exhibeantur, Majestatem nihilominus Christianæ Religionis non minimum dedecent, Sacra Congregatio vetuit, ne in posterum permittantur, & arceatur omninò quidquid ludicri, aut minus gravis speciem aliquam habuerit, nullo modo autem liceat Ecclesiasticis, & præcipuè Regularibus prætextu dignitatis, gradus, aut officii umbellam in eis gestare, sed quo majori præfulgeant dignitate, eo demissius Divinæ Majestati obsequium præstare, aliosque Christianos humilitatis exemplo præire nitantur. Datum Romæ die 22. Julii 1658.

§. 3. Nunc autem nos spiritualibus Christi fidelium, non solum Goæ, & Insulis adjacentibus, sed etiam in universis Indiarum Orientalium Regnis, Provinciis, & Regionibus degentium necessitatibus, prosperique in via Domini progressibus pastorali sollicitudine, atque charitate salubriter consulere cupientes (de Venerabilium Fratrum nostrorum ejusdem S. R. E. Cardinalium negotiis Propagandæ Fidei præpositorum consilio, litteras Alexandri Prædecessoris, & subinde emanata Decreta præinserta, omniaque, & singula in eis respectivè contenta, & expressa auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuò approbamus, confirmamus, & innovamus, illisque inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus, ac illa omnia & singula ad omnia Indiarum Orientalium Regna, Provincias, & Regionem extendimus, & ampliamus, ibique locum habere decernimus, ac per quascumque personas etiam Regulares cujusvis Ordinis, Congregationis, & Instituti tam Mendicantium, quam non Mendicantium, etiam Societatis Jesu Goæ, & in Insulis adjacentibus, ac in universis Indiarum Orientalium Regnis, Provinciis, & Regionibus hujusmodi nunc & pro tempore degentes cujuscumque status, gradus, conditionis, qualitatis, & præminentie existant ad unguem inviolabiliter, & exactè observari eadem auctoritate harum serie itidem perpetuò præcipimus, volumus, & mandamus.

§. 4. Decernentes pariter ita in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane si quid secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus omnibus, & singulis illis, quæ memoratus Alexander Prædecessor in suis literis præinsertis voluit non obtare, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 6. Volumus autem, ut earumdem præsentium literarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud ubique adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die 13. Septembris 1669. Pontificatus Nostri Anno tertio.

Prædicta hic Pont. confir. mat.

Decretum irritans.

Contrariis derogat.

Transumptis fidem addit.

Dat. P. An. 3. die 13. Sept.